

SCHRIJFSCHRIFT

YALLA YALLA!

BASISCURSUS ARABISCH

JOSIEN BOETJE EN
MARISKA KEIZER VERBEEK

LITGEVERIJ
COUTINHO

Yalla Yalla!

Basiscursus Arabisch

- Tekstboek
- Oefenboek
- Schrijfschrift
- Supplementen:
 - Marokkaans
 - Syrisch
 - Egyptisch
- Online materiaal:
 - audio
 - video
 - oefeningen
 - lesmaterialen

Inhoudsopgave

Leeswijzer	7	Les 3	
Introductie	11	De <u>dh</u> èèl	93
		De zèèy	95
Deel 1 - Het nàsg	خط النسخ	De bèè'	96
		De ḥàà'	99
Les 1		De <u>dj</u> iem	102
De 'èlif	19	De gàà'	105
De wààw	20	De gèyn	108
De yèè'	21	Extra oefenen	111
De nōēn	24		
De tèè'	28	Les 4	
De sien	32	De şààd	121
De miem	35	De ḍààd	124
Korte klinkers: klinkertekens	39	De ṭàà'	127
De 'èlif-hèmzà	41	De zàà'	131
De cijfers	43	De ɛàyn	133
Extra oefenen	45	De qààf	136
		De <u>th</u> èè'	139
Les 2		De dolk-'èlif	142
De dèèl	53	Extra oefenen	143
De hèè'	54		
De lèèm	58	Les 5	
De kèèf	61	De 'èlif màqşōerà	151
De <u>sh</u> ien	64	Extra oefenen	153
De ràà'	67		
De fèè'	69	Deel 2 - Het roeqɛà	خط الرقعة
De tèè' marboēṭà	72		
De lèèm-'èlif	74	Les 6	
De <u>sh</u> èddà	75	Schrijfwijze van de letters	
De 'èlif met mèddà	79	van les 1 in het roeqɛà	168
Extra oefenen	80	Oefenen	171

Les 7

Schrijfwijze van de letters
van les 2 in het roeqɛà

177

Oefenen

181

Les 8

Schrijfwijze van de letters
van les 3 in het roeqɛà

190

Oefenen

192

Les 9

Schrijfwijze van de letters
van les 4 in het roeqɛà

202

Oefenen

205

Bijlage I

Het Arabische alfabet in het nàsg
en het roeqɛà

214

Bijlage II

Schrijfwijze van het
Arabische alfabet

219

Leeswijzer

Dit schrijfschrift bestaat uit twee delen.

In deel 1 presenteren we de letters in het drukschrift, het **nàsg** نَسْخ. De volgorde van de te leren letters is niet gelijk aan het alfabet. Veel letters lijken op elkaar, waardoor je ze makkelijk door elkaar haalt. We hanteren hierbij de volgorde van het *Yalla Yalla! - deel 1 Tekstboek*, waarin ook gekozen is voor een andere volgorde. Je kunt dit schrijfschrift tegelijkertijd met het tekstboek gebruiken om extra te oefenen, of naderhand, als je je kennis weer op wilt halen.

Dit schrijfschrift is ook te gebruiken als je niet met het overige materiaal van *Yalla Yalla!* werkt.

In deel 2 maak je kennis met het handschrift, het **roeqÈà** رُقْعَة. Je leert wat de belangrijkste verschillen met het **nàsg** zijn. In leesopgaves leer je om handgeschreven Arabische letters en woorden in het **roeqÈà** te herkennen. Hierdoor leer je de Arabische lettervormen in hun verschillende combinaties beter herkennen.

Er is ook ruimte om zelf met het **roeqÈà** te oefenen, waarmee je je handschrift verder kunt verbeteren.

Dit schrijfschrift is voor jou als je:

- het Arabische alfabet wilt leren schrijven;
- een cursus Arabisch volgt en graag extra wilt oefenen met het schrijven van letters, woorden en zinnen in het **nàsg**;
- je kennis van het Arabische alfabet op een praktische manier wilt opfrissen;
- al kennis van het **nàsg** hebt en ook het **roeqÈà** wilt leren lezen (en schrijven).

Het boek bevat:

- per letter duidelijke instructies en voorbeelden van de opbouw en schrijfwijze van de verschillende vormen (los, begin, midden, eind);
- schrijfoefeningen per letter, opgebouwd naar woorden en zinnen;
- vergelijkingen tussen de schrijfwijzen van het **nàsg** en het **roeqÈà**;
- leesoefeningen van het **roeqÈà**, van woorden tot hele zinnen;
- kalligrafietips voor het mooi verbinden van bepaalde letters.

Opbouw van de lessen

Deel 1

Per letter zie je eerst links een tekening als ezelsbruggetje om de letter te onthouden en rechts een overzicht van de verschillende vormen van de letter.

Stap 1: je leert de verschillende vormen los te schrijven door de lichtgrijze voorbeelden over te trekken. Nadat je dit een aantal keren hebt geoefend, schrijf je de vormen zelfstandig.

Stap 2: je schrijft de letters aan elkaar, driemaal dezelfde letter.

Stap 3: wanneer er voldoende letters beschikbaar zijn, ga je oefenen met het aan elkaar schrijven van de letters tot woorden en later ook zinnen. Heel soms kun je daarbij een letter of teken krijgen waarmee je nog niet eerder hebt geoefend.

Sommige letters lijken op elkaar. Bijvoorbeeld de **sien** س en de **shien** ش. Als de basisvorm al geleerd is (**sien** س) dan wordt het oefenen van de losse vormen van de vergelijkbare letter (**shien** ش) beperkt aangeboden en wordt sneller overgestapt naar stap 2. Stap 1 en 2 worden als het ware samengevoegd. Omdat de opdrachten bij de letters overal gelijk zijn, wordt de instructie na les 1 niet meer gegeven.

Na het oefenen van de letters volgen extra oefeningen om de letters te leren schrijven en hier steeds vloeiender in te worden. Je kunt ervoor kiezen de lettervormen over te slaan en alleen de woorden te oefenen. De schrijflijnen zijn bedoeld om je te helpen bij het bepalen van de juiste hoogte van de letters. De transcriptie en de Nederlandse kop bij de oefeningen vervallen geleidelijk.

Tips om meer met het materiaal te doen

- De eerste oefening bij het onderdeel 'Extra oefenen' (in elke les van deel 1) bevat woorden en zinnen uit de leer-woordenlijsten uit *Yalla Yalla! - deel 1 Tekstboek*. Luister op de website naar de audio-opname van deze woorden. Schrijf ze daarna op. Controleer ten slotte jezelf.
- Kijk of je de betekenis van de woorden kent. Typ ze in in Google Translate om de betekenis te achterhalen.
- Wil je jezelf uitdagen? Probeer dan de lettercombinaties en woorden die je gaat schrijven ook hardop uit te spreken. En probeer de betekenis van de woorden en zinnen te raden. Er worden veel leenwoorden gebruikt, ofwel uit het Nederlands ofwel uit het Engels. De meeste woorden komen ook voor in *Yalla Yalla! - deel 1 Tekstboek*.

Deel 2

Stap 1: aan de hand van woorden of een tekst vergelijk je de schrijfwijzen van het **nàsg** en het **roeqÈà**.

Stap 2: er wordt uitleg gegeven over de schrijfwijze van het **roeqÈà**.

Stap 3: met behulp van diverse oefeningen probeer je het **roeqÈà** te ontcijferen en zelf te schrijven.

De antwoorden bij sommige oefeningen staan onderaan de pagina.

Het is moeilijk om vloeiend Arabisch te (leren) schrijven met een goedkope ballpoint. Een gelpen werkt goed, of een vulpen, potlood of tekenpen.

Oefen het schrijven in het begin eventueel met een potlood, dan kun je fouten herstellen of de oefening nog een keer doen, en pas later met een geschikte pen.

Achterin het boek vind je een overzicht van het Arabische alfabet in het **nàsg** en het **roeqÈà** en een overzicht van de schrijfwijze per letter, voor alle vormen.

Op de website vind je een vel met schrijfliijnen dat je kunt printen om extra te oefenen. Daar vind je per les ook video's over de schrijfwijze van de letters in het **nàsg**.

Een oefening met dit symbool is een extra uitdagende opdracht.

Introductie

Net zoals er een verschil bestaat tussen het Modern Standaard Arabisch (MSA) en de dialecten, zo bestaat er ook een verschil tussen gedrukt en handgeschreven Arabisch. Het meest gebruikte schrift voor drukwerk is het **nàsg** نَسْخ. Dit schrift ken je misschien uit het *Yalla Yalla!* tekst- en oefenboek. Het geschreven Arabisch kent diverse handschriften. Het **roeqà** رُقْعَة is het meest gebruikt voor handgeschreven materialen en dat introduceren we daarom in dit schrijfschrift. De meeste Arabischtalige kinderen leren in eerste instantie lezen en schrijven in het **nàsg**. Als ze wat ouder worden, zo rond elf, twaalf jaar, gaan ze langzaam over op het **roeqà**.

السلام عليكم، اسمي رامي وأنا سوريّ الأصل.
لكن الآن أسكن في هولندا.
السلام عليكم، اسمي رامي وأنا سوريّ الأصل.
لكن الآن أسكن في هولندا.

Dezelfde zinnen in het **nàsg** (boven) en het **roeqà** (onder). Herken je al enkele verschillen?

Overeenkomende kenmerken

Ongeacht het (hand)schrift zijn er enkele kenmerken van het Arabische schrift die altijd gelijk blijven:

- er zijn 28 letters;
- het Arabisch wordt van rechts naar links geschreven;
- er bestaan geen hoofdletters;
- letters worden aan elkaar geschreven om woorden te vormen. Alle letters worden verbonden met de voorgaande letter, en 22 letters ook met de volgende letter;
- 22 letters hebben elk vier vormen, waarvan de losse vorm en de eindvorm sterk op elkaar lijken, en de begin- en middenvorm ook.

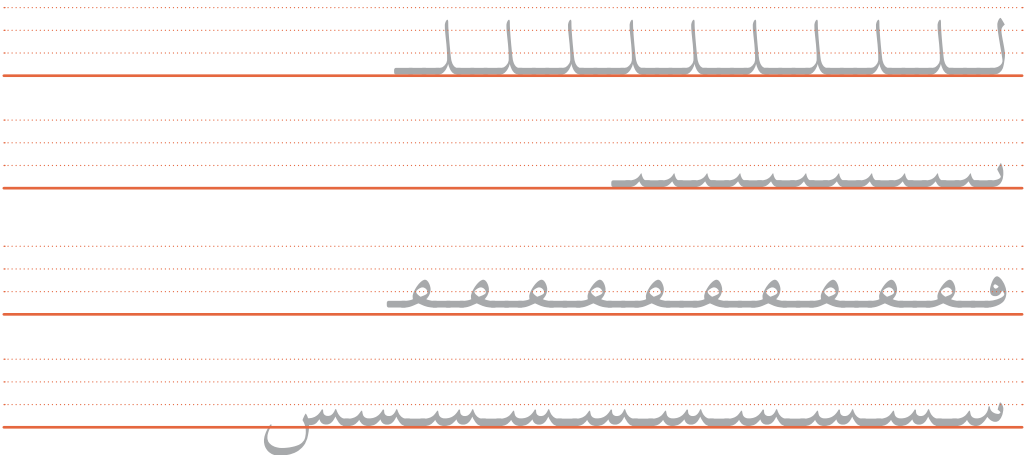
makkelijk sèhl سهل		
ل	ه	س
ل ل ل ل ل	ه ه ه ه ه	س س س س س
lèèm	hèè'	sien
l	h	s

Je kiest de juiste vorm van de letters **sien** س, **hèè'** ه en **lèèm** ل om het woord **sèhl** te vormen.

Oefening

التَّمرين
èt-tèmrien

Een opwarmertje. Van rechts naar links schrijven zal wennen zijn, omdat je a.) een andere richting op schrijft en b.) met je hand over de geschreven tekst gaat (als je rechtshandig bent). Oefen met van rechts naar links schrijven door de vormen over te trekken.

Een korte geschiedenis van het Arabische schrift

Het Arabische schrift is rond 400 voor Christus ontstaan. Er zijn maar weinig voorbeelden beschikbaar van het Arabische schrift voor de komst van de islam in de zesde eeuw. Dit komt voornamelijk doordat het Arabisch van oorsprong vooral een gesproken taal is en een sterke orale traditie kent. Hierdoor werd er weinig opgeschreven.

Met de komst van de islam werd het Arabische schrift langzaam gestandaardiseerd. Daar was behoefte aan, omdat het heilige boek van de islam, de Koran, eenduidig gelezen moest kunnen worden.

Het Arabisch kent een rijke traditie aan kalligrafische schrijfvormen, waarbij het doel is de tekst zo fraai mogelijk weer te geven en niet per se om hem leesbaar te maken. Je wordt immers geacht de tekst te kennen. Het blijft altijd puzzelen om kalligrafie te ontcijferen, maar hopelijk helpt dit schrijfschrift je om wat letters en woorden te gaan herkennen.

Computer

Met de komst van de computer zijn er verschillende Arabische lettertypes ontwikkeld die geschikt zijn voor de computer. Hier zie je een paar voorbeelden:

الحب سماء لا تمطر غير الأحلام.	Bahij Nassim
الحب سماء لا تمطر غير الإحلام.	Microsoft Uighur
الحب سماء لا تمطر غير الأحلام.	Scheherazade
الحب سماء لا تمطر غير الأحلام.	Arial
الحب سماء لا تمطر غير الأحلام.	Calibri
الحب سماء لا تمطر غير الأحلام.	Andalus
الحب سماء لا تمطر غير الأحلام.	Decotype Naskh
الحب سماء لا تمطر غير الإحلام.	Aldhabi
الحب سماء لا تمطر غير الأحلام.	B Arabic style

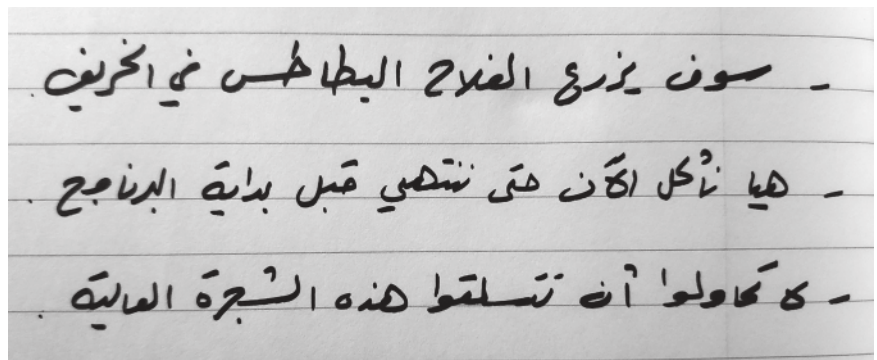
Deze lesmethode is uitgevoerd in het Bahij Nassim lettertype. Voor de uitleg van de schrijfwijze van de letters en voor het overtrekken van letters in het **nàsg** wordt in dit schrijfschrift het Scheherazade lettertype gebruikt, dat erg geschikt is om correct Arabisch te leren schrijven. In het tweede deel van dit boek wordt voor het **roeqÈà** het Arslan Wessam lettertype gebruikt.

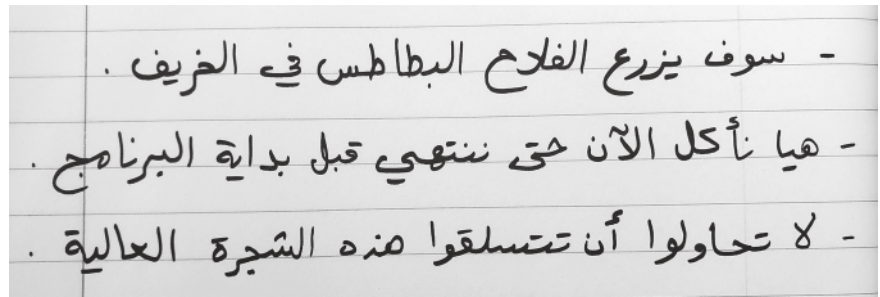
Het roeqÈà

Het Arabische schrift is het officiële schrift in 35 landen. Het is een *abjad* schrift, wat betekent dat alle 28 letters als medeklinkers gebruikt kunnen worden. De (korte) klinkers worden toegevoegd met behulp van diakritische tekens boven en onder de letters.

Het **roeqÈà** is een vloeiend handschrift dat ontwikkeld werd om snel en efficiënt te schrijven. Als je dit schrift beheerst dwingt dat respect af, net zoals kalligrafie dat doet, maar het helpt je vooral om sneller te kunnen schrijven.

Om natuurlijk uit de voeten te kunnen met praktisch Arabisch in Arabischtalige landen is het noodzakelijk om in ieder geval handgeschreven teksten te kunnen lezen. Denk bijvoorbeeld aan het onderhandelen op de markt, waarbij je vaak nog de voorgestelde prijs te zien krijgt op een handgeschreven briefje. Ook namen en prijzen van handelswaren op de markt worden vaak handgeschreven. Het **roeqÈà** biedt hiervoor een goede basis. Bekijk de voorbeelden van verschillende handschriften hierna.

Drie dezelfde zinnen geschreven door twee verschillende mensen

Bron: Yasmine K, <https://blogs.transparent.com/arabic/everyday-arabic-handwriting/>

كان يا مكان أهل عجم يعيشون في منزل كجبل ، وكان هذا أهل
ينزل يوماً إلى المدينة التي قد الجبل لكي يبيع البطاطس التي طهوها من مزقته .
كان لهذا أهل اسمه عيسى ، تذهب إلى أبيه وكانت تلك الفتاة حب
بها حباً وكودته في مائة من مائة من متحلات في العمل ، رأت في الأمانه السعد
شاب وسيم جداً قد رآه ذلك الشاب وأعجب بها أيضاً من هذا بهي الأبي
وقصة حبهما كانت ذلك الشاب يسمى : أبو بكر ، فقرر الزواج من تلك
الفتاة وذهب إلى أبيها لطلب يدها بالمال ، فأفادته أن تزوجها ابنته بيورال
وأجبت منه ثلاث أطفال ، ليكون الأكبر ذكر ، الاثنان الباقيت كآلوا
توأم من الإناث وقد ما مرا بتسميتهم حينئذ وحياته لتتبع مقادير
ب صفتهم كثيراً ، وعاشوا في معادة وهناك

Verschillende Arabische handschriften van middelbareschoolleerlingen

Bron: Josien Boetje

Hiernaast kun je ervoor kiezen om ook in het **roeqâ** zelf te leren schrijven, dit komt 'natuurlijker' over dan het schrijven in het drukschrift **nâsg**. Maar ook met het drukschrift zul je begrepen worden, net zoals je begrepen wordt als je MSA spreekt. De focus in dit schrijfschrift ligt op het leren schrijven van het **nâsg**. We bieden enkele schrijfoefeningen in het **roeqâ** aan, maar de nadruk ligt op het herkennen en lezen van het schrift.

Deel 1

Het nàsg

خَطُّ النَّسْخ

Wat leer je in deze les?

- De letters ا - و - ي - ن - ت - س - م
- De korte klinkertekens َ ُ ِ
- De 'èlif-hèmzà' أ | ء

Les 1

الدَّرْس ١

De 'èlif

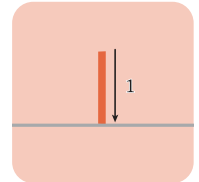
De 'èlif klinkt als:
['] - be'ambte
[èè/àà] - antenne

Los schrijven

الإِلِف

Los/begin:

Oefening 1

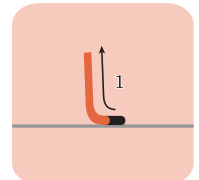
الْتَمْرِين ١ èt-tèmrien

Trek de letter over en schrijf hem daarna zelf. Volg de schrijfrichting die in de afbeelding staat.

Aan elkaar schrijven

Midden/eind:

De 'èlif wordt niet doorverbonden met de volgende letter.

Oefening 2

التمرين ٢
èt-tèmrien

Trek de letter over en schrijf hem daarna zelf. Volg de schrijfrichting die in de afbeelding staat.

De wààw

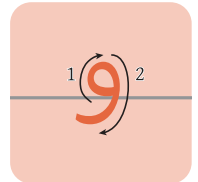
De wààw klinkt als:
[w] - Engelse w: 'wauw'
[œ] - oester

الواو

Los schrijven

Los/begin:

Oefening 3

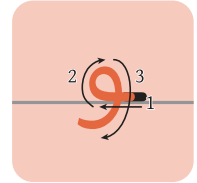
التمرين ٣
èt-tèmrien

Trek de letter over en schrijf hem daarna zelf. Volg de schrijfrichting die in de afbeelding staat.

Aan elkaar schrijven

Midden/eind:

De wààw و wordt niet doorverbonden met de volgende letter.

Oefening 4

التمرين ٤
èt-tèmrien

Trek de letter over en schrijf hem daarna zelf. Volg de schrijfrichting die in de afbeelding staat.

De yèè'

الياء

De yèè' klinkt als:

[y] - yoghurt

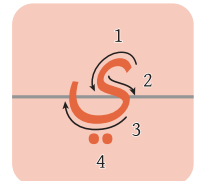
[ie] - fiets

[j] - jurk

Los schrijven

Los:

De yèè' ي is de enige letter met twee punten onder de lijn. Je schrijft hem in één keer door, en laat de pen alleen los om de twee punten te schrijven.

Oefening 5

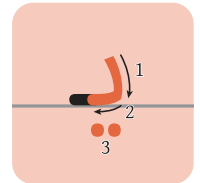
التمرين ٥
èt-tèmrien

Trek de letter over en schrijf hem daarna zelf. Volg de schrijfrichting die in de afbeelding staat.

Aan elkaar schrijven

Begin:

De puntjes van de 'yèè' staan bij de begin- en middenvorm onder de letter. Bij de losse vorm en de eindvorm staan ze midden onder de boog.

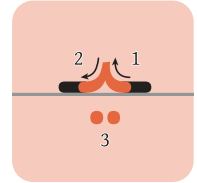
Oefening 6

التمرين ٦
èt-tèmrien

Trek de letter over en schrijf hem daarna zelf. Volg de schrijfrichting die in de afbeelding staat.

Midden:

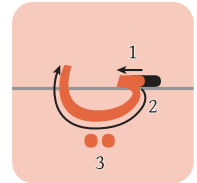
Oefening 7

التَّمرين ٧
èt-tèmrien

Trek de letter over en schrijf hem daarna zelf. Volg de schrijfrichting die in de afbeelding staat.

Eind:

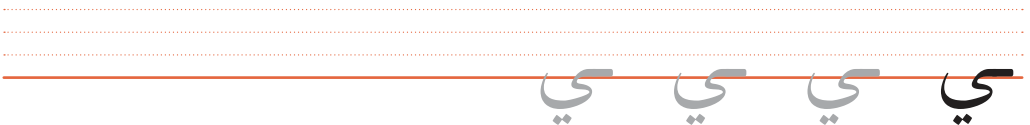

De staart van de eindvorm van de yèè' يي blijft grotendeels onder de schrijflijn.

Oefening 8

التَّمرين ٨
èt-tèmrien

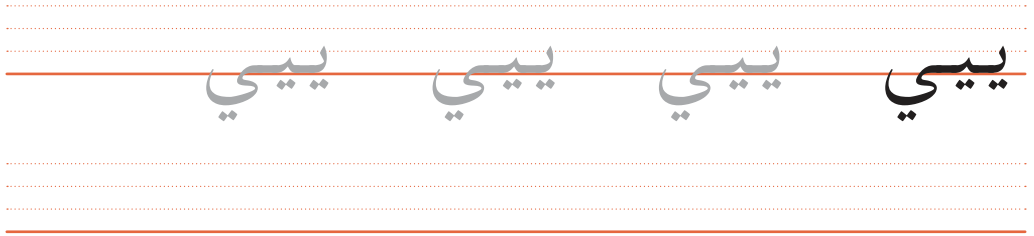
Trek de letter over en schrijf hem daarna zelf. Volg de schrijfrichting die in de afbeelding staat.

Oefening 9

التَّمرين ٩
èt-tèmrien

Drie keer aan elkaar. Trek de letters over en schrijf ze daarna zelf.

De nōen

النون

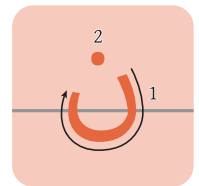
De **nōen** klinkt als:
[n] - navel

De **nōen** ن loopt onder de lijn door en heeft één punt erboven.

Los schrijven

Los:

Oefening 10

التَّمرين ١٠
èt-tèmrien

Trek de letter over en schrijf hem daarna zelf. Volg de schrijfrichting die in de afbeelding staat.